

La revolució del “do”

Cada dia ens bombardegen amb les imatges de la societat de l'aparença. A totes les nacions, la globalització imposa un model en què la riquesa, el poder i la bellesa física semblen ser els únics valors. No obstant, només cal aturar-se a observar les persones que trobem cada dia a les nostres ciutats (en un tren, al metro, al carrer) per adonar-se que hi ha una realitat diferent feta de petits gestos quotidians de solidaritat, pares que acompanyen els seus fills a l'escola, infermeres que s'aixequen de matinada per arribar al seu lloc de treball, properes a les persones que pateixen, treballadors que exerceixen les seves tasques amb serietat i compromís a fàbriques, comerços, oficines. Per no parlar de les nombroses accions de voluntariat.

Fa falta una mirada de veritat, capaç d'anar més enllà de les aparences. Una mirada que valori el que és positiu de cada persona, adonant-se que són aquests petits gestos quotidians els que mantenen drets la societat. I encara més revolucionaris són els gestos dels qui, malgrat viure en situacions que freguen la pobresa, s'adonen que encara poden “donar”, acollir, compartir un dinar o una habitació perquè sempre hi ha algú “més necessitat”. I ho fan per sentit de la justícia, amb un cor generós i desinteressat.

El do, ho sabem, no és només material. Chiara Lubich ens deia: *“Donem sempre; donem un somriure, una comprensió, un perdó, una oïda que escolta; donem la nostra intel·ligència, la nostra voluntat, la nostra disponibilitat; donem el nostre temps, els nostres talents, les nostres idees (...), la nostra activitat; donem les nostres experiències, les nostres habilitats, els nostres béns reexaminats periòdicament perquè res no s'amuntegui i tot circuli. Donar: que aquesta sigui la paraula que no ens doni treva”*¹.

Aquesta idea és, doncs, una invitació a una generositat que ve de dins, de la puresa dels cors que saben reconèixer la humanitat patint reflectida a la cara sovint desfigurada de l'altre. I és precisament en aquest do on ens trobem més lliures i més capaços d'estimar.

Aquesta va ser l'experiència d'Etty Hillesum, una jove holandesa que va viure els darrers anys, abans de morir, en un camp de concentració a Auschwitz. Va ser capaç, fins al final, d'estimar la bellesa de la vida i de donar gràcies per *“aquest do de saber llegir en els altres. De vegades les persones són per a mi com a cases amb la porta oberta. Entro i recorro els passadissos i les habitacions, cada casa està moblada de forma una mica diferent, però al final és igual que les altres, cal fer de cadascú una estada consagrada (...). I allà, en aquelles barraques poblades per homes esclafats i perseguits, vaig trobar la confirmació d'aquest amor”*².

La totalitat del do és una lògica que construeix una comunitat pacificada, perquè ens impulsa a cuidar-nos els uns als altres. Ens anima a viure els valors més profunds en allò quotidià, sense aparences. És un canvi de mentalitat que pot esdevenir contagiós.

Venant va néixer i va créixer a Burundi. Explica: *“Al poble, la meva família tenia una bona granja, amb una bona collita. La meva mare, conscient que tot era un regal de la natura, recollia els primers fruits i els repartia puntualment entre el veïnat, començant per les famílies més necessitades, donant només una petita part del que quedava. D'aquest exemple vaig aprendre el valor de la entrega desinteressada”*.

¹ Connexió 23 d'abril 1992

² Etty Hillesum, Diari